

ВИБОРЧА ПРОГРАМА

члена-кореспондента НАН України, доктора хімічних наук, професора Володимира БРЕЯ – кандидата на посаду директора Інституту сорбції та проблем ендоекології НАН України

Виборча програма **«Стабільна робота і розвиток Інституту в непростий час для вітчизняної науки»** базується на тому, що наш Інститут сорбції та проблем ендоекології НАН України є державною бюджетною неприбутковою науковою установою, яка заснована на державній власності і перебуває у віданні НАН України. Для Інституту основною є науково-практична діяльність насамперед для потреб нашої країни, яка здійснюється відповідно до Конституції України, Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та інших актів законодавства, Статутів Національної академії наук України та Інституту, Основних принципів організації та діяльності наукової установи Національної академії наук України.

Інститут, відповідно до свого Статуту, виконує дослідження по одержанню та застосуванню нових знань в галузі сорбції, каталізу та потужних джерел струму. Традиційним для нашого Інституту є практична спрямованість таких досліджень і доведення їх до практичного використання, особливо розробок оборонного призначення.

В грудні 2017 року мене було обрано директором Інституту, в жовтні 2022 року Президія НАН України подовжила мої повноваження в зв'язку з введенням воєнного стану. Для всіх співробітників Інституту це були непрості роки, особливо 2022-2023, коли Інститут зазнав пошкоджень, зокрема внаслідок влучання дрону. Були проблеми з водо- та теплопостачанням та зазіханнями інших відомств на площі нашого Інституту. Проте, нам вдалося забезпечити стабільну роботу Інституту, за що я вдячний багатьом нашим кадровим співробітникам, і у нас з 2023 року не вводився дистанційний режим роботи. Це дало змогу достойно пройти як державну атестацію Інституту за 2020-2024 роки з 68 балами, категорія Б, так і відомче оцінювання ефективності діяльності Інституту в жовтні 2025 року з категорією А.

Вкрай важливим є те, що нам вдалося зберегти науковий потенціал Інституту. Протягом останніх 4 років загальна чисельність працівників Інституту залишається стабільною на рівні 90 осіб. Зараз в Інституті працює 51 науковець, в тому числі 26 кандидатів та 8 докторів наук, серед яких 3 члени-кореспонденти нашої Академії.

Значна увага приділялась вирішенню майнових та господарських питань. Закінчено реєстрацію речових прав на нерухоме майно та отримано Витяг з держреєстру на право володіння земельною ділянкою Інституту. Проведено переоцінку вартості лабораторно-технологічного корпусу Інституту. Витрати на поточний ремонт Інституту під час воєнного стану склали майже 2 млн. грн., включаючи встановлення нової системи пожежогасіння, заміну 46 вікон та запуск 3-х електродвигунів для автономного теплопостачання.

В разі обрання мене директором Інституту, свої основні завдання я вважаю наступними. В першу чергу, це розвиток трьох основних наукових напрямів Інституту:

- ❑ наукові основи синтезу сорбентів з заданими властивостями для охорони навколишнього середовища;
- ❑ створення нетрадиційних каталізаторів і каталітичних процесів переважно на основі поновлювальної сировини;
- ❑ створення високопотужних джерел струму на основі суперконденсаторів та їх гібридних систем з літій- та натрій-іонними акумуляторами

По друге, забезпечення проведення цих досліджень на достойному кадровому та фінансовому рівні. Дирекція Інституту буде продовжуватиме максимально можливу фінансову підтримку працюючих молодих науковців і сприяти підготовці наукових кадрів вищого наукового рівня через аспірантуру. Продовжиться практика залучення на роботу за сумісництвом студентів останніх курсів. Постійна увага буде приділятися кар'єрному росту науковців, включно з своєчасним захистом їх кандидатських і докторських дисертацій. Потрібно організувати постійне залучення нових джерел додаткового фінансування Інституту через участь у проєктах Національного фонду досліджень, інших конкурсів, програм та наукових грантів, взаємовигідного співробітництва із вітчизняними та міжнародними компаніями

В Інституті будуть збережені принципи внутрішнього госпрозрахунку щодо розподілу відомчих та позабюджетних коштів. Всі науковці Інституту мають працювати повний робочий тиждень за рахунок бюджетних коштів. Відділи, які мають додаткове фінансування, можуть спрямовувати його на свої потреби - на виплату надбавок, контрактів, на закупку матеріалів, обладнання та інше, з врахуванням 10%-го відрахунку на загальні потреби Інституту. Буде збережено практику щорічної виплати всім працівникам Інституту матеріальної допомоги на оздоровлення.

Пріоритетними будуть залишатись науково-дослідні роботи, направлені на потреби нашої держави, особливо оборонного призначення. Разом з тим, сьогодні диктує необхідність підтримання на високому міжнародному рівні авторитету Інституту по розробці нових сорбентів, каталізаторів та електродних матеріалів. Це передбачає як збереження і розширення наукових контактів, так і публікацію статей в Q1, Q2 журналах. Дирекція Інституту буде приділяти цьому особливу увагу, як і закупівлі сучасного обладнання. Насамперед Інституту потрібен аналізатор Nova 800 для вимірювання текстурних параметрів сорбентів та каталізаторів вартістю 3 млн. грн., які планується накопити протягом року з додаткових надходжень.

Таким чином, основними завданнями моєї діяльності будуть:

- забезпечення належного рівня проведення фундаментальних наукових досліджень за основними напрямками Інституту;
- збереження і омолодження кадрового потенціалу Інституту;
- забезпечення стабільної роботи Інституту в умовах воєнного стану;
- виконання НДР оборонного призначення;
- залучення додаткового фінансування через вітчизняні і міжнародні програми, гранти, госпдоговори;
- вирішення нагальних соціально-побутових питань кадрових і молодих співробітників Інституту.

Впевнений, що науковий потенціал співробітників нашого Інституту дасть змогу забезпечити подальший розвиток сорбції, каталізу та потужних джерел струму в нашій країні.

Кандидат на посаду директора
ІСПЕ НАН України

Володимир Брей 8 червня 2026р.